

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

СЯМ'Я, ДЗЕЦІ, ДАПАМОГА

Перавышэнне паказчыкаў смяротнасці над паказчыкамі на радзальнасці стала рэальнай амаль паўтара дзесятка гадоў назад. Таму выпраўленне дэмаграфічнай сітуацыі зараз — адна з галоўных праблем.

Што можа даць кожнаму з нас новая праграма дэмаграфічнай бяспекі, як прызначэнне і выгладжэнне дапамогі па догляд дзяцей, хто і на якіх умовах можа атрымаваць бясплатнае харчаванне на дзяцей ва ўзросце да 2 гадоў, каму прызначаецца адрасная сацыяльная дапамога, ільготы і гарантыі сем'ям з дзецьмі, нарэшце, працуладкаванне бацькоў — аб усім гэтым і іншым мы прапануем вам пагутарыць падчас «прамой лініі» з удзелам намесніка начальніка галоўнага ўпраўлення палітыкі занятасці і народнасельніцтва Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Таццяны Васільеўнай ШЭМЕТАВЕЦ.

УВАГА! Наша «прамая лінія» пройдзе сёння, 17 мая, з 12 да 13 гадзін па тэлефонах: (8-017) 292-38-21 і 292-38-92.

Твае правы

ЯК ПАЦВЕРДЗІЦЬ СВОЙ СТАЖ І ЗАРОБАК?

Як вядома, памер пенсіі кожнага чалавека залежыць ад дзвюх акалічнасцяў — яго працоўнага стажу і ранейшага заробку, з якога рабіліся адлічэнні на дзяржаўнае сацыяльнае страхаванне. Між тым, таксама не сакрэт, што і стаж, і памер зарплат у любым выпадку трэба пацвердзіць дакументамі. І якраз тут разпораз узнікаюць значныя праблемы, бо адшукаць тую ці іншую даведку праз шмат гадоў — задача не заўжды вырашальная. Такім чынам, што можна зрабіць у выпадку, калі «згубіліся» неабходны для вылічэння пенсіі дакументы аб працы, ці варта ўжо зараз збіраць патрэбныя даведкі тым, хто апошнім часам змяніў некалькіх наймальнікаў або працуе па дагаворах папраду, нарэшце, як можна павялічыць свой стаж за кошт... школьнай практыкі? Аб гэтым і іншым — наша сённяшняя гутарка з начальнікам галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валянцінай КАРАЛЁВАЙ.

фактычнай працягласці — дзень за дзень.

— Пры разліку стажу бярэцца пад увагу любая, у тым ліку часова-вая ці сезонная, работа — адзначае Валянціна Каралёва. — Аднак толькі тады, калі такая работа была аформленая. Пры гэтым сам факт занятасці падчас канікулаў зноў-такі пацвярджаецца дакументамі, а ў выпадку іх незахавання — паказаннямі сведкаў у агульным парадку. Праўда, тут жа можа ўзнікнуць сітуацыя, калі дакументы аб рабоце ўсіх членаў калгаса ёсць, а дакументаў аб праходжанні практыкі — няма. У такім выпадку падстаў для заліку яе ў стаж ужо не будзе. Бо практыка паказвае, што падобныя выхадзі школьніка на работу звычайна запісваліся на яго бацькоў.

Шукайце... любячыя паперы

Аднак ці не самая сур'ёзная справа — знойсці звесткі аб былых заробках. Паводле слоў Валянціны Каралёвай, асабліва вострай праблема пацвярджэння заробкаў стала менавіта зараз. Сёлетня пад увагу пры разліку індывідуальнага каэфіцыента прымюцца звесткі за любячы 13 гадоў запар з 23 апошніх гадоў працоўнай дзейнасці. Інакш кажучы, у «патрэбны» перыяд у любым выпадку трапляе пачатак 1990-х. Або час, калі ў краіне масава ствараліся малыя прыватныя прадпрыемствы, і гэтак жа масава... зніклі. Прычым часцяком — разам з дакументамі па асабістаму складу кадраў. Як вынік, заробак за «страчаны» перыяд прымаецца за нуль, што ў сваю чаргу вядзе да прызначэння пенсіі ў меншым памеры.

(Закачанне на 2-й стар.)

Галоўнае — мець сведкаў

Увогуле парадок пацвярджэння працоўнага стажу «адпрацаваным» даволі даўно. Тут, у выпадку незахавання дакументаў у колішняга наймальніка і ў архіве, лепш звярнуцца ў раўнае ўпраўленне па працы і сацыяльнай абароне або ў камісію па прызначэнню пенсій, дзе факт работы ў пэўны час і ў пэўнай арганізацыі могуць «залічыць» па паказаннях прынамсі двух сведкаў. Пры гэтым не выключана варыянт, што ў тым ліку гэтыя сведкі будуць з'яўляцца сваякамі. Галоўнае, каб яны самі працавалі адначасова з заяўнікам, і маглі пацвердзіць факт сумеснай працы адпаведнымі дакументамі.

Аднак стаж — гэта не толькі работа. Апроч таго, у яго ўключаюцца так званыя «кредытныя перыяды» — догляд маленькага дзіцяці, служба ў арміі, навучанне з атрыманнем прафесіі. Тым часам калі праблем з пацвярджэннем знаходжання ў «дэкрэтным» водпуску ці тэрміновай службы звычайна не ўзнікае, то страта дакументаў аб

адукацыі — з'ява, на жаль, распаўсюджаная.

— Калі дыплом страчаны, то трэба звярнуцца па яго дублікат ці даведку ў сваю навучную ўстанову, і ўжо на падставе такога дубліката ці даведкі час навучання будзе залічаны ў стаж, — кажа Валянціна Каралёва. — Але трэба мець на ўвазе, што ў стаж ідзе навучанне толькі на дзённых аддзяленнях. Таму, калі высвятляецца, што ў адзін і той жа час чалавек атрымліваў адукацыю і працаваў, узнікае неабходнасць у пэўных уадкладненнях. І органы па прызначэнню пенсій могуць зрабіць дадатковы запыт.

Практыка — таксама стаж

Асобная гаворка аб рабоце падлеткаў у сельгасарганізацыях. Варта падкрэсліць адразу, што работа падчас канікулаў таксама можа ўключацца ў стаж. Прычым не залежна ад таго, колькі гадоў было школьніку. Аднак паколькі непаўнагадовыя члены калгасаў, які правіла, не з'яўляюцца, то такія заяўніцтва ўваходзіць у стаж толькі па

НАСЦЯ, БУДУЧЫ ГРОСМАЙСТАР

Фота Сяргея ХАЛАДЗІЛІНА, БЕЛТА. Васемігадовая Настася СЯЛЕНЧЫК з гарадскога пасёлка Акцябрскі Гомельскай вобласці стала пераможцай першынства Беларусі па шахматах сярод хлопчыкаў і дзюччын 1999 года нараджэння і заваявала права прадстаўляць Беларусь на чэмпіянаце свету, які адбудзецца ў кастрычніку гэтага года ў Турцыі. Паводле слоў трэнера Насці Мікалая Лоўгача, гэта дзюччынка вельмі прагрэсіўна. Яшчэ месяц таму ў яе быў чвэрты разрад, а ўжо сёння Насця выканала норму другога.

А. Лукашэнка: «Руская мова — вялікая культурная спадчына славянскіх народаў і магутны фактар аб'яднання людзей»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка накіраваў прывітанне ўдзельнікам Усерасійскай сустрэчы пісьменнікаў, прысвечанай Году рускай мовы. Форум праходзіць у Белгарадзе.

«Руская мова — гэта найвялікшая культурная спадчына ўсіх славянскіх народаў, магутны фактар аб'яднання людзей, сродак міжнацыянальных і міжнародных зносін, — падкрэсліў Прэзідэнт. — Для грамадзян нашай краіны руская мова з'яўляецца такой жа блізкай і роднай, як і беларуская. Абедзве гэтыя мовы заканадаўча маюць у нас роўныя правы і магчымасці для развіцця».

Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць у тым, што гэты форум паслужыць важнай мэце захавання адзінства беларусаў і расіян, якое ідзе з глыбіні стагоддзяў, далейшага ўмацавання ўзаемнай дружбы і супрацоўніцтва.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

РОЗГАЛАС

3-ЗА ВАДЫ НЕ ХАДЗІЎ ТРАНСПАРТ

У Віцебску 16 мая раніцай з-за моцнага ветру (да 20 м/с), дажджу і навалыні на хадзіў аўта транспарт. Узровень вады на некаторых вуліцах перавышаў 40 сантыметраў. У мэтах бяспекі быў спынены рух электрычнага грамадскага транспарту. Праз некалькі гадзін трамвай і тралейбусы зноў пачалі перавозіць пасажыраў. Як паведамілі «Звяздзе» ў прэс-службе МНС рэгіёна, ніякіх сур'ёзных аварыяў у выніку стыхій на тэрыторыі Віцебшчыны не адбылося.

Аляксандр ПУХАНСКІ.

БЕРАЖЫЦЕ АБРАЗЫ!

На тэрыторыі сталічнай вобласці, авідаўка, дзейнічае арганізацыя злучэння група, якая спецыялізуецца на рабаванні касцёлаў і цэркваў.

Пра гэта заявіў падчас сустрэчы з журналістамі начальнік ўпраўлення ўнутраных спраў Мінвоблвыканкама Іван Сяргей.

У вёсцы Канстанціна Мядзельскага раёна значныя ноччу распілавалі краны на акне, залезлі ў касцёл і вынеслі 4 абразы. Неўзабаве ахвярай зладзейства стала царква ў вёсцы Забрэззе Валожыцкага раёна, дзе былі вывезены 9 абразоў агульным коштам 6,5 мільёна рублёў. А днём, відэаочна, гэтыя ж злачынцы праз разбітае акно залезлі ў касцёл у вёсцы Олывавічы Вілейскага раёна і выкралі 3 абразы агульным коштам 640 тысяч рублёў.

Мікола ДЗЯБЕЛА.

ПАД «ШЫЛЬДАЙ» АСАБІСТАЙ МАЁМАСЦІ

24 рулоны (1500 метраў) замежнай тканіны выявілі супрацоўнікі адрэда па барацьбе з кантрабандай і мытнымі прапарушэннямі Гродзенскай рэгіянальнай мытні ў аўтамабілі «Фольксваген», які знаходзіўся на адной з аўтастанак. З гэтай матэрыі можна пашыць каля 1250 жаночых блузак.

У прэс-групе Гродзенскай рэгіянальнай мытні каардынатару «Звязды» паведамілі, што тканіна была ўвезена з Польшчы па даўня вядомай схеме. Розна асобы перавозіць іх пад «шыльдай» асабістай маёмасці, быццам бы для ўласнага карыстання, а затым перадаюць сапраўднаму гаспадару за пэўнае ўзнагароджанне. Тканіну папярэдня ацанілі больш чым у 16 мільёнаў рублёў. Яшчэ два беларусы, вяртаючыся з Польшчы праз пункт мытнага афармлення «Брузгі-2», выйралі «зьяліны канал» — спрошчаную форму дакарвання тавараў. Але пры гэтым не заявілі дакладна звесткі на больш за 660 адзінак прамаваў, агульны кошт якіх перавышае 4 мільёны рублёў.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

У сям'і віцебчан Іны і Ігара ЛАПЦІНСКІХ нарадзіліся трайняты. Нованараджаныя — дзве дзюччынкі і хлопчык — знаходзяцца пад назіраннем урачоў радзільнага дома гарадской клінічнай бальніцы хуткай дапамогі. Шчаслівых бацькі ўжо далі імёны сваім дзюччым — Аліна і Мілена, а вась з імем хлопчыка пакаль не спяшаюцца.

НА ЗДЫМКУ: Іна ЛАПЦІНСКАЯ са сваімі трайнятамі.

Кожны пяты пенсіянер працуе

Амаль 532 тыс. беларускіх пенсіянераў працягваюць працоўную дзейнасць (22 працэнты ад агульнай колькасці атрымальнікаў пенсій у органах па працы і сацабароне). Сярод працоўных пенсіянераў пераважаюць жанчыны — іх 336,3 тыс., паведаміла начальнік галоўнага ўпраўлення пенсійнага забеспячэння і сацыяльнага страхавання Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Валянціна Каралёва.

Яна адзначыла, што на 1 мая гэтага года ў рэспубліцы налічвалася 2 млн 445,2 тыс. атрымальнікаў пенсій у органах па працы і сацабароне. Сёлетна на месцеў рост колькасці пенсіянераў. Для параўнання: на 1 студзеня іх было 2 млн 440 тыс. чалавек.

«Колькасць працоўных пенсіянераў павялічылася на працягу апошніх гадоў, — сказала Валянціна Каралёва. — Так, на 1 мая мінулага года прадаўжаль працаваў 514 тыс. пенсіянераў, на 1 студзеня гэтага года — 523 тыс. чалавек. Сярод працоўных пенсіянераў на 1 мая гэтага года было 60 тыс. жанчын і 37 тыс. мужчын ва ўзросце да 55 гадоў, 155 тыс. жанчын і 36 тыс. мужчын ва ўзросце 55—59 гадоў. У гэтых узростах катэгорыя пенсіянераў колькасць працоўных жанчын значна персягае колькасць працоўных мужчын.

У больш старэйшых узростах катэгорыя гэтыя лічбы некалькі выроўноўваюцца. Так, ва ўзросце 60—64 гады прадаўжаюць працоўную дзейнасць 58 тыс. жанчын і 56 тыс. мужчын, ва ўзросце 65—69 гадоў — 44 тыс. жанчын і 43 тыс. мужчын. У ліку працоўных пенсіянераў 19,5 тыс. жанчын і 22 тыс. мужчын ва ўзросце 70 гадоў і старэйшых.

Алена ПРУС, БЕЛТА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

НИКАЛЯ САРКАЗІ АФІЦЫЙНА СТАЎ ПРЭЗІДЭНТАМ

У святочнай зале Елісейскага палаца адбылася афіцыйная цырымонія інаўгурацыі Нікаля Сарказі на пасадзе прэзідэнта Францыі. Ён стаў 23-м прэзідэнтам краіны і шостым прэзідэнтам Пятая рэспублікі.

Сарказі быў уручыны ордэнаў ганюўнага маістра Ордэна галаровага легіёна. У сваёй першай афіцыйнай прамове ён выказаў глыбокую ўдзячнасць усім сваім папярэднікам у Елісейскім палацы ад Дэ Голя да Шырака, і ў чарговы раз заявіў, што будзе прэзідэнтам усіх французцаў, заклікаўшы іх да яднання і салідарнасці. Уступленне на пасаду прэзідэнта было адзначана 21 гарматным залпам. У садзе палаца Нікаля Сарказі зрабіў агляд войскаў нацыянальных гвардзюўцаў, маракоў і марскіх пехацінцаў, якія ахоўваюць прэзідэнцкую рэзідэнцыю.

ІЗРАІЛЬ «АДКАЗАЎ» ХАМАСУ

У ходзе ракетнага абстрэлу ізраільскага горада Сдэрот, пры якім пацярпелі два чалавекі, адна з па-

лесцінскіх ракет «Касам» трапіла ў дом суседзяў міністра абароны Ізраіля.

Будынак атрымаў значныя пашкоджанні, але ніхто з людзей не пацярпеў. Аміра Перзіа ў момант абстрэлу дома не было, аднак ён выступіў з асуджэннем чарговага ракетнай атакі. Са слоў міністра, Ізраіль не будзе ўмешвацца ў палесцінскае процістаянне паміж ХАМАСам і ФАТХам, аднак і не збярэцца мірыцца з бамбардзіроўкай сваіх тэрыторый. І тут жа ў адказ на абстрэл Сдэрата ізраільскія верталёты нанеслі ракетны удар па пазіцыях палесцінскіх баевікоў на поўначы сектара Газа.

Таксама ізраільскі самалёт ўчора разбамбіў трэнерачны лагэр ХАМАСа ў паўднёвай Газе. У выніку загінулі чатыры чалавекі.

НЯМА ТАКІХ СЛОЎ?

У эстонскіх магазінах, якія прадстаўляюць паслугі па паліграфіі, адмаўляюцца пісаць словы і надпісы ў падтрымку Расіі.

На мінулым тыдні жыхарам Таліна, якія звярнуліся ў некаторыя пункты па намясненню лагатыпаў і надпісаў з просьбай надрукаваць надпіс «Ганарусь, што рускі» (або падобныя лозунгі) і фігуру Бронзавога салдата, было адмоўлена ў выкананні заказу. Журналісты адной газеты правялі эксперымент, у выніку якога надпіс «Быць эстонцам — ганарова і добра» быў зацверджаны да друку, а надпісы «Я — эстонец, мой сябар — рускі» было адмоўлена. Таксама адна з прадаўшчыц патлумачыла, што іх

фірме дадзена распараджэнне не друкаваць на футбоўках словы «рускі», «Расія» і вытворныя ад іх.

ТАДЖ МАХАЛУ

ЗРОБІЦЬ МАСКУ З ГРАЗІ

Сцены Тадж Махала пачысцяць з дапамогай спецыяльнай гліны. Гэтая працэдура апошні раз адбылася тры гады таму, і ў ёй зноў узнікла вострая неабходнасць, таму што маўзалеў набыў жаўтаваты адценне з-за забруджвання паветра прамысловымі прадпрыемствамі і аўтамабілямі.

Сцены маўзалеў абмажуць спецыяльнай глінай, якую здабываюць у Паўночнай Індыі. Гэта старажытны нацыянальны спосаб ачысткі сцен. Увесь працэс зойме два-тры месяцы і аб'ядзецца ў 230 тысяч долараў. Тадж Махал, маўзалеў любімай жонкі Валікага Магола, быў пабудаваны ў сярэдзіне XVII стагоддзя. Вяроўка суд Індыі прыняў рашэнне аб закрыцці і пераносе тысяч чыгуначных вагонаў, цэгла і шклафабрык, якія забруджвалі паветра каля Таджа. У радыусе каля двух кіламетраў вакол маўзалеў забаронены аўтамабільны рух. Узровень забруджвання аднак застаецца высокім з-за нелегальных горных работ непадалёк ад Тадж Махала, перасыхання ракі Ямуны ў сям'я гарачыя месяцы года, а таксама з-за вялікай колькасці машын на дызельным паліве.

КУП «Мінскай абласной центр учета недвижимости» проводит открытый аукцион по продаже обращенных в доход государства:

Объект	Общая площадь (кв.м)	Адрес	Начальная цена (бел. руб.)	Размер задатка (% от нач. цены, бел. руб.)
здание арматурного цеха	2031,8	г. Молодечно, ул. Рабочая, 8.	547 279 200	10 %
Малярный цех (в здании велосипедного цеха)	350	г. Молодечно, ул. Промышленная, 4.	105 247 200	10 %
здание склада	348	Молодеченский район, д. Поповщина.	55 378 400	10 %
3-этажное здание вспомогательных помещений	1739	Молодеченский район, д. Красное.	842 676 000	10 %
здание станции технического обслуживания автомобилей	2760	г. Молодечно, ул. Лебедевская, 8.	414 305 600	10 %
незавершенная строительством пристройка к корпусу № 17 «а» здания конторы	1598,4	г. Молодечно, ул. В. Гостинец, 67.	643 647 060	10 %
здание цеха № 2 по выпуску кирпича, шихтозапасник, туннельная печь, сушилка	443	Молодеченский район, д. Носилово, ул. Новая, 2.	123 122 700	10 %
здание цеха № 2 по выпуску кирпича, шихтозапасник, туннельная печь, сушилка	21182,3	г.п. Радосковичи, ОАО «Радосковичский керамический завод».	3 716 793 630	50 000 000
административно-бытовое здание, вагон-рефрижератор, гараж, здание кормокухни, котел-парообразователь, зернохранил. (зем. участок 30,3 га)	3898,3	г. Молодечно, ул. Замковая, 19.	567 320 000	5 %
административно-бытовое пристройка	3898,3	г. Молодечно, ул. Замковая, 19.	849 361 000	5 %

Задаток перечисляется на р/с № 3012020200010 в Октябрьском отделении ОАО «Белпромстройбанк», МФО 153001357, УНП 690324015 КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Переход права пользования земельным участком будет осуществлен по решению местного исполкома. Оплата за объект должна быть произведена в течение 2 (двух) месяцев и 25 (двадцати пяти) дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. Аукцион состоится 19 июня 2007 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, ком. 321. Заявление на участие и необходимые документы принимаются по 18 июня 2007 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, ком. 322.

Контактный телефон (8-017) 224-61-34. Наш сайт в Интернете: www.rit.by.

ISSN 1990-763X

Курс	Валюты	Курс	Земельных
1 доллар США	2 145,00	1 гектар	2 917,20
1 евро	2 189,45	1 гектар	4 189,45
1 литовский лит	844,90	1000 BYR	11,9689
1 чешская крона	103,27	1000 BYR	11,9689
1 польский злотый	771,08	1000 BYR	11,9689
1 российский рубль	83,34	1000 BYR	11,9689
1 украинская гривна	427,55	1000 BYR	11,9689

Упарадкаванне льгот

На аснове прынцыпаў адраснасці і справядлівасці

Упарадкаванне льгот у Беларусі будзе праведзена на аснове прынцыпаў адраснасці і справядлівасці. Аб гэтым заявіў на прэс-канферэнцыі ў Гродне старшыня Пастаяннага камітэта Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Мікалай Чаргінец. Льготы павінны прадстаўляцца толькі тым людзям, якія непазасядна ў гэтым маюць патрэбу, якія з-за аб'ектыўных прычын не могуць сама зарабіць грошы. На яго думку, «нельга лічыць нармальнай з'явай, калі абсалютная большасць насельніцтва краіны ўваходзіць у тую або іншую катэгорыю льготнікаў. Дзяржаўная дапамога павінна быць накіравана на канкрэтнага чалавека. Калі гэта інвалід, грамадства павінна пра яго пакапаціцца, калі шматдзетная сям'я, то, несумненна, неабходна забяспечыць яе жыллем». «Не ўсе ішчарыяныя льготнікі заўсёгда могуць сацыяльнай падтрымкі з боку дзяржавы. Як афганец, добра ведаю, што сярод воінаў-інтэрнацыяналістаў ёсць тыя, хто мае льготы, але на самай справе яны не ваявалі, а толькі знаходзіліся на тэрыторыі Афганістана і нават не чулі свисту кулі. А ёсць тыя, якія прыляталі ў Афганістан на дзень, зрабіўшы адзакну ў камандзіроўцы, і атрымалі льготы. Тое ж самае можна сказаць і пра некаторых ліквідатараў аварыі на Чарнобыльскай атамнай электрастанцыі», — адзначыў Мікалай Чаргінец.

БЕЛТА.

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении открытого аукциона на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Заславле

Арендодатель — Заславский городской исполнительный комитет

Организатор аукциона — КУП «Минский областной центр учета недвижимости»

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Целевое назначение земельного участка	Площадь земельного участка	Срок аренды земельного участка	Характеристика расположенных на участке сооружений и инженерных коммуникаций	Начальная цена права заключения договоров аренды земельного участка
1	г. Заславль, микрорайон 2	64150000001002344	для строительства магазина торговой площадью 500м.кв.	0,0665 га	50 лет	земельный участок свободен от застройки	40 280 000 руб.
2	г. Заславль, микрорайон 2	64150000001002345	для строительства административно-деловых помещений	0,0562 га	50 лет	земельный участок свободен от застройки	25 915 000 руб.
3	г. Заславль, микрорайон 2	64150000001002342	для строительства магазина торговой площадью 500 м.кв. с кафе на 10 посадочных мест	0,2929 га	50 лет	земельный участок свободен от застройки	96 105 000 руб.
4	г. Заславль, ул. Центральная	64150000001001891	для строительства торгового павильона	0,0497 га	10 лет		

ЯК ПАЦВЕРДЗІЦЬ СВОЙ СТАЖ І ЗАРОБАК?

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
 — Наша заканадаўства абавязвае наймальнікві незалежна ад формы ўласнасці захоўваць усе дакументы аб працы на працягу 75 гадоў, а ў выпадку ліквідацыі або рэарганізацыі суб'екта гаспадарання — перадаваць іх у архівы, — працягвае Валянец Каралёва. — Калі ж па тых ці іншых прычынах гэтага не адбылося, і лёс неабходных папер зараз невядомы, былы работнік мае поўнае права звернуцца ў суд з іскам на свайго ранейшага наймальніка і запатрабаваць ад яго выплаты (неадакрыманай часткі пенсіі. Дарчы, выпадкі, калі ў падобных варунках суды прымаюць бок работніка, ёсць. І больш за тое: такіх выпадкаў нямаля.

Але ў той жа час зразумела — работнік пойдзе ў суд далёка не заўсёды. Бо перакананы: знайсці сляды былога прадпрыемства ўжо немагчыма. Ці азначае гэта, што аднавіць звесткі аб зарплатце і павялічыць памер пенсіі ўжо немагчыма?

— Зараз у такога работніка з'явіліся дадатковыя шанцы, прынамсі, ў дадзеным выпадку надзею дае сумеснае рашэнне Вярхоўнага Суда і Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, — падкрэслівае Валянец Каралёва. — Паводле гэтага рашэння зараз для вызначэння штомесяч-

нага заробку за «страчанымі» часамі разам з заявай, а таксама даведкай з былога прадпрыемства ці архіва аб незахаванні дакументаў аб зарплатце, прымаюць да ўвагі любыя ўскосныя дакументы, што могуць пацвердзіць фактычны заробак. У прыватнасці, такімі ўскоснымі дакументамі могуць быць ліпкі са штатнага раскладу аб акладзе па адпаведнай пасадзе, укладшчы ў працоўную кніжку аб выплачаных страхавых зносах, уліковая картка члена прафсаюза і прафсаюзны білет, дзе пазначана, з якой сумы выплачваліся прафсаюзныя ўносы, уліковая картка членаў партыі і партыйны білет, розніковыя кніжкі (лісткі), загады аб прэміраванні і г.д. Нарэшце, самы крайні варыянт — паказаны сведкаў-калег. Аднак у апошнім выпадку суд павінен вызначыць важасць іх паказанняў.

Пры гэтым, заўважаюць Валянец Каралёва, стаюць рашэнне суда ў абавязковым парадку прымаюцца органамі па прызначэнні пенсіі. Інакш кажучы, становіцца падставай для пераразліку выплат пенсіянераў.

Цікавіцца. І загарыз
 Зігам часу тэма страчаных дакументаў аб заробках стане менш актуальнай. Па зразумелай прычыне: з 1 студзеня 2003 года ў Беларусі ўведзены індывіду-

84 дні засталася да 90-гадовага юбілею, які старэйшае беларускамоўнае дзяржаўнае выданне спадзяецца сустрэць разам з шырокім колам сяброў. У гэты час мы імкнёмся быць запатрабаванымі і патрэбнымі, бо цвёрда памятаем, што не чытач для газеты, а газета — для чытача. І мы верым, што ўсім — пастаянным падпісчыкам, партнёрам, школьным настаўнікам, студэнтам, паштальёнам, распусьцюднікам, кіраўнікам і падчаленым розных узроўняў, найлепшым сябрам і строгім крытыкам — ёсць што сказаць.

...Усе СМІ у чымсьці канкурэнты, але па вялікаму рахунку — калегі і папалчкі. Дзякуючы гэтаму, напрыклад, чытачы газет даведваюцца аб эксклюзіўных падзеяхнасях са здымкамі новых тэлевізійных праектаў, а тэлеглядачы могуць віртуальна «прагартаць» свежую прасу, заўважана пазнаёміцца «у твар» з газетнымі журналістамі. Адна з тых, хто наладжвае і забяспечвае гэтае бесперабойнае сувязь газета—тэлебачанне—аўдыторыя — прэс-сакратар канала АНТ Аліна Правагарава — напярэдадні юбілею «Звязды» дзельціца сваімі назіраннямі:

— *Прыемна, што на працягу амаль векавай гісторыі «Звязды» захаўвала свой «твар», на ўсіх этапах існавання газета адражывалася аператыўнасцю. А яшчэ, што вельмі важна, — тактычнасцю. Кожны чытач знойдзе ў «Звяздзе» штосці сваб. Газета піша пра абсалютна розныя падзеі, але робіць гэта заўжды цікава, яскрава, захапляльна. Жадаем, каб кожны дзень быў поўны пазітыўных навін, цікавых знаходак. А калектыву — таленавітаму! — толькі ўдач і ні гадзіны прастою. І, канешне, новых і новых сяброў сярод чытачоў.*

Заўважу «ад рэдакцыі»: цудоўна, натуральна, пачуць ад сяброў, якія мы харошыя, аднак нам важна не толькі пахваліся. Заўвагі, пажаданні, прапановы таксама прымаюцца з вялікай удзячнасцю. Вам ёсць што сказаць? Тады мы ідзем да ва!

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

КАНТРОЛЬ «НА ЎВАХОДЗЕ»

У Беларусі распрацавана праграма медыка-сацыяльнага патранажу работнікаў. У бліжэйшы час праграма павіна быць апрабавана на шэрагу вытворчасцяў, а ў выпадку поспеху эксперымента — распаўсюджана на большасць прадпрыемстваў краіны.

Лепшы «кантралёр»... зарплата

Паводле даных дэпартамента дзяржаўнай інспекцыі працы Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, за мінулы год адзначана зніжэнне ўзроўню вытворчага траўматызму са смяротным зыходам на 1,2, з цяжкім зыходам — на 5,5, а траўматызму з менш сур'ёзнымі наступствамі — на 13,2 працэнта. Як вынік, заўважаюць начальнік аддзела аналітычнага і метадалагічнага забяспечэння дэпартамента Аляксандр ТАЛЕРЧЫК, у разліку на 10 тысяч работнікаў паказчык няшчасных выпадкаў на прадпрыемстве і ў арганізацыях Беларусі атрымліваецца ў паўтара раза менш, чым ва Украіне, і ўдвай ніжэй, чым у Расіі. Тым не менш сама па сабе праблема застаецца вострай. Дастаткова скажаць, што на працягу мінулага года пры непасрэдным выкананні сваіх працоўных абавязкаў у краіне загінулі 241, атрымалі цяжкія знявечаныя — 780, а больш лёгкія траўмы — каля 4 т. ч. чалавек. Да таго ж у 180 работнікаў былі выяўленыя прафесійныя захворванні. Пры гэтым самымі небяспечнымі для жыцця і здароўя людзей па-ранейшаму заставаліся такія гараны, як будаўніцтва, сельская гаспадарка і прамысловасць.

Гульня на апарэджанне

Яшчэ зусім нядаўна значная частка суб'ектаў гаспадарання Беларусі пачынала займацца аховы працы толькі «па факту» — наўздагон за няшчасным выпадкам. Сёння, значыць, начальнік упраўлення аховы і дзяржаўнай інтэрвенцыі аховы і сацыяльнай абароны Леанід ГРАКОВІЧ, падыход ужо іншы. Арганізацыі павінны заняцца ацэнкай, прагназаваннем і ўхіленнем «фактараў рызыкі» на кожным канкрэтным працоўным месцы. Прычым пажадана пацвердзіць такую работу адпаведным «сертыфікатам беспяспекнасці». Як лічыцца ва ўсім свеце, наўсёды такога сертыфіката з'яўляецца свавольствам сведчаннем надзейнасці любога прадпрыемства, якое не будзе несці значныя страты на кампенсацыйных выплатах пацярпелым работнікам і з'ям можна «мець справу». Таму, дадаў Леанід Граковіч, на сёння такую сертыфікацыю ўжо прайшлі каля дзвюх дзясяткаў суб'ектаў гаспадарання краіны. А ў будучым гэта павінны зрабіць усе прадпрыемствы, якія арыентуюцца на экспарт.

Зразумела, у дадзеным выпадку можна наракаць на выкарыстанне састарэлага ці няспраўнага абсталявання, на неправадзены інструктаж ці адсутнасць кантролю за работамі. Разам з тым, адначасна Аляксандр Талерчык, нельга абсць у вагай і такі факт — падчас спецыяльных распедаванняў летася дзяржаўныя інспектары працы не выявілі прамой віны наймальнікаў у 30 працэнтах няшчасных выпадкаў за смяротным, і 40 працэнтах — з цяжкім зыходам. Такім чынам, па сутнасці на першым месцы сярод прычын інцыдэнтаў ці не ўпершыню выйшлі перадзеі элементаў патрабаванняў тэхнікі беспяспекнасці або парушэння працоўнай дысцыпліны... самімі працарпелымі. У мінулым годзе амаль кожны дзесяты чалавек, які загінуў, і амаль кожны дзесяты работнік, што стаў інвалідам, знаходзіўся ў нецвярозым стане. Прычым у параўнанні з 1990 годам паказчык «п'яных здарэнняў» павялічыўся адразу ў 6 разоў.

Вынік залежыць ад стымулаў?

Між тым, не сакраці: бяспэка працы вызначаецца не толькі колькасцю траўмаў або высокім узроўнем пылу, шуму, вібрацыі, выкарыстаннем на прадпрыемстве хімічных рэчываў. Сёння медыцына частей кажуць аб ішчэ адной і не менш значнай праблеме — так званым «вытворчым стрэсе». Прычым невыпадкова. За апошнія 20—30 гадоў сама праца стала больш інтэнсіўнай, паўсюль з'явіліся камп'ютэры, новыя тэхнікі і тэхналогіі. І, як вынік, шматлікія даследаванні па-

Зрэшты, таксама зразумела — праграма каштуе грошай, і гэта падаецца ці не глаўной перашкодай для яе ўкаранення паўсюль.

Таму ў прадпрыемствах павінны з'явіцца пазуныя стымулы. У прыватнасці, лічыць Аляксандр Мядзведзеў, такімі стымуламі можа быць рашэнне аб аднясенні выдаткаў па медыка-сацыяльнаму патранажу работнікаў на сабекошт прадукцыі або прадстаўленні суб'ектам гаспадарання некаторых падатковых льгот.

Сяргей ГРЫБ.

Звязда - 90: адваротны адлік

Ні гадзіны прастою!

84 дні засталася да 90-гадовага юбілею, які старэйшае беларускамоўнае дзяржаўнае выданне спадзяецца сустрэць разам з шырокім колам сяброў. У гэты час мы імкнёмся быць запатрабаванымі і патрэбнымі, бо цвёрда памятаем, што не чытач для газеты, а газета — для чытача. І мы верым, што ўсім — пастаянным падпісчыкам, партнёрам, школьным настаўнікам, студэнтам, паштальёнам, распусьцюднікам, кіраўнікам і падчаленым розных узроўняў, найлепшым сябрам і строгім крытыкам — ёсць што сказаць.

...Усе СМІ у чымсьці канкурэнты, але па вялікаму рахунку — калегі і папалчкі. Дзякуючы гэтаму, напрыклад, чытачы газет даведваюцца аб эксклюзіўных падзеяхнасях са здымкамі новых тэлевізійных праектаў, а тэлеглядачы могуць віртуальна «прагартаць» свежую прасу, заўважана пазнаёміцца «у твар» з газетнымі журналістамі. Адна з тых, хто наладжвае і забяспечвае гэтае бесперабойнае сувязь газета—тэлебачанне—аўдыторыя — прэс-сакратар канала АНТ Аліна Правагарава — напярэдадні юбілею «Звязды» дзельціца сваімі назіраннямі:

— *Прыемна, што на працягу амаль векавай гісторыі «Звязды» захаўвала свой «твар», на ўсіх этапах існавання газета адражывалася аператыўнасцю. А яшчэ, што вельмі важна, — тактычнасцю. Кожны чытач знойдзе ў «Звяздзе» штосці сваб. Газета піша пра абсалютна розныя падзеі, але робіць гэта заўжды цікава, яскрава, захапляльна. Жадаем, каб кожны дзень быў поўны пазітыўных навін, цікавых знаходак. А калектыву — таленавітаму! — толькі ўдач і ні гадзіны прастою. І, канешне, новых і новых сяброў сярод чытачоў.*

Заўважу «ад рэдакцыі»: цудоўна, натуральна, пачуць ад сяброў, якія мы харошыя, аднак нам важна не толькі пахваліся. Заўвагі, пажаданні, прапановы таксама прымаюцца з вялікай удзячнасцю. Вам ёсць што сказаць? Тады мы ідзем да ва!

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Ва ўрадзе Чым айчынным кансервы горшыя за імпортныя?..

Аналіз выканання за першы квартал гэтага года Праграмы развіцця вытворчасці пладаагароднінных кансерваў у Рэспубліцы Беларусь за 2006—2010 гады выявіў шэраг праблем, якія неабходна вырашыць у бліжэйшы час, — заявіў першы намеснік старэйшага канцэра «Белдзяржхарчпрам» Анатоль ФІЛОНАЎ на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў, якое прайшло пад старшынствам першага намесніка прэм'ер-міністра Уладзіміра СЯМАШКІ.

Адна з праблем, пра якую вёў гутарку на пасяджэнні Анатоль Філонаў, — зніжэнне выпуску прадукцыі шэрагам арганізацый галіны. Нягледзячы на тое, што за студзеня—сакавік у рэспубліцы было выраблена 47,42 млн умоўных бляшанак (муб) пладаагароднінных кансерваў, што на 4,5 працэнта больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года, тым не менш у параўнанні з леташнім студзенем—сакавіком арганізацыі Віцебскай, Гомельскай, Мінскай абласцей і спажывааперацыйны выпуск данай прадукцыі знізілі. Асноўнымі прычынамі гэтага, на думку Анатолія Філонава, з'яўляюцца значныя складзаныя запасы гатовай прадукцыі, што звязана з невяккананнем гандлёвымі арганізацыямі ўстаноўленага аб'ёмаў яе рэалізацыі на ўнутраным рынку, а таксама недахоп уласных абаротных сродкаў у прадпрыемствах для закупкі сыравіны, матэрыялаў, тары.

Яшчэ адна праблема, якая патрабуе неадкладнага вырашэння — складанасць у рэалізацыі айчынных кансерваў. Летас у краіне было спажыта 413,6 муб, прычым больш за палову патрэбнасці ў кансервах задавальнялася за кошт імпарту. У той жа час складзіцца запасы беларускіх прадпрыемстваў складалі 65 муб — гэта чатырохмесячны аб'ём вытворчасці згаданай прадукцыі. Каб выравіць сітуацыю, Анатоль Філонаў прапанаваў

Ігар ШЧУЧЭНКА.

Пытальнік Калі нічога не парухаш, навошта ведаць памер штрафаў?

Напішыце, якія з 1 сакавіка дзейнічаюць памеры штрафаў. Размоў пра гэта апошнім часам шмат, а ў прэсе нічога дакладна няма, хіба толькі друкаваліся штрафы для вадыцеляў. А іх жа значна больш, і яны вялікія. Напрыклад, па тэлевізару казлі, што за бярозавы сок, калі зловяць, могуць даць штраф у памеры 50 базавых велічын. Але ж бярозавы — эліксір здароўя, яго лічць прадзеючы нашы здабыталі. А тут — забарона і штрафы! Нароўніц усё пра штрафы, каб народ ведаў, бо, як вядома, няведанне закона не вызваляе ад адказнасці.

Сяргей НАВІКОўСКІ, г. Мінск.

Як ужо згадаліся чытачы, размова наш заяўнік вядзе пра палажэнні Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях, які ўступіў у сілу з 1 сакавіка. Разгледзім сітуацыю на канкрэтным прыкладзе, што датычыцца, як піша сам чытач, нарыхтоўкі бярозавіку. Увогуле ў даным выпадку гаворка ідзе пра раздзел 15 Кодэкса «Адміністрацыйныя правапарушэнні супраць экалагічнай бяспекі, навакольнага асяроддзя і парадку прыродакарыстання». Згодна з ім, напрыклад, за незаконнае знішчэнне, у тым ліку незаконную высеку або пашкоджанне драўнінна-хмызняковай расліннасці ў лясах на фізічную асобу можа быць накладзены штраф у памеры ад 20 да 50 базавых велічын, на індывідуальнага прадпрыемальніка — ад 20 да 200 базавых велічын, на індывідуальнага прадпрыемальніка — ад 20 да 200 базавых велічын, пры знішчэнні лесу або тарфянікаў — штрафам ад 25 да 50 базавых велічын. Гэты спіс нормаў працягваецца і далей (мы прывялі толькі мізэрную частку палажэнняў усяго толькі аднаго раздзела Кодэкса), але нават на гэтых прыкладах акцэнтуючы увагу чытачоў на словах: «незаконнае», «парушэнне», «самавольны»... Калі вядоўці сабе як законапаахуляючая асоба і нічога не парухаш, наўрад ці вам дзевядзятка сутыкацца з пералічанымі вышэй фармулёўкамі і, адпаведна, тымі ці іншымі памерамі штрафаў. Калі ў нашых чытачоў будучы канкрэтныя пытанні адносна таго ці іншага палажэння — пішыце.

Цэнтралізаванне тэсціравання-2007 месцаў хопіць усім

За першыя 10 дзён рэгістрацыі ўдзельнікаў цэнтралізаванага тэсціравання будучым абітурыентам было выдадзена 235 тыс. 696 пропускаяў. Такім чынам, у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года рэгістрацыя ідзе, так бы мовіць, аперажальнымі тэмпамі.

У сталіцы, дарчы, ужо намячэўся пазуны дэфіцыт пасадачных месцаў па самых масавых дысцыплінах цэнтралізаванага тэсціравання. І абітурыенты захаляваліся.

Яшчэ не было ніводнага выпадку, каб абітурыент, які жадае прайсці цэнтралізаванае тэсціраванне, не змог гэта зрабіць, — запаскоў нашых чытачоў дырэктар Рэспубліканскага інстытута кантролю ведаў Мікалай ФЯСЬКОЎ.

— Для прыкладу, калі ў БДУ ў дадзены момант закончыліся пасадачныя месцы на матэматыцы, атрымаць пропуск на свабоднае месца можа ў любым іншым пункце рэгістрацыі. Спраўды, мы звярталіся да абітурыентаў з просьбай па магчымасці рэгістравацца на ўсе дысцыпліны ў адным месцы, каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд. Але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі ці іспанскай мове ўсё роўна будзе праходзіць максімальна кампактна па той прычыне, што колькасць яго ўдзельнікаў — зусім незначная. У любым выпадку каб больш эфектыўна выкарыстоўваць зарэзерваваны аўдыторыяны фонд, але на самай масавыя дысцыпліны месцы запануюцца больш хуткімі тэмпамі. Да таго ж ЦТ па геаграфіі

Гульня № 1 ГЛЕБА НЕПАКОЎЦ ЛЕВАЯ НАГА, КУТУЗАВА — ПРАВАЯ

Набліжаюцца самыя адказныя матчы для нацыянальнай зборнай па футболе. Першыя на чарзе — балгары. 2 чэрвеня каманды згуляюць у Мінску на арэне «Дынама», 6-га — у Сафіі на стадыёне «Васіл Леўскі». Нашым ігракам патрэбна зарабіць ачы, каб палепшыць сваё становішча ў адборачнай групе «G» да чэмпіянату Еўропы-2008. Зараз у ёй лідзіруюць галандцы (14 ачкоў), у румянаў — 11, балгараў — 9, беларусаў — 7, славенцаў — 4, албанцаў — 3, люксембуржцаў — 0.

Днямі галоўны трэнер беларускай зборнай агучыў спіс з 24 кандыдатаў на матч супраць каманды Балгарыі. Адзінак вяртанне Вітала Булыгі і выклік у нацыянальную зборную Антона Амелчанкі. Форварда льюаўскіх «Карпат» Леаніда Ковеля Юры Іосіфавіч «пазычыў» у дружыне Юрыя Курненина.

За некалькі тыдняў да гульні з балгарамі ўзніклі і некаторыя праблемы. Так, пасля заключнай сустрэчы з «Портсмутам» паўабаронца лонданскага «Арсенала» Аляксандра Глеба занепакоіла калена левай нагі, на якую была зроблена аперацыя летась. Пад пытаннем удзел у матчы нападаючага італьянскай «Пармы» Вітала Кутузава: траўма ахіла правай нагі не дазваляе яму трэніравацца ўжо другі тыдзень. Тым не менш, абодва ігракі выкліканы ў распрадэжне зборнай.

Варатары: Юрыя Жаўноў («Масква», Расія); 14 матчаў за зборную), Васіль Хамаўтоўскі («Том», Томск, Расія); 20), Уладзімір Гаеў («Чарнаморск», Адэса, Украіна); 3), Антон Амелчанка («Масква», Расія); 0).

Абаронцы: Сяргей Штанюк («Луч-Энергія», Уладзівасток, Расія; 69 матчаў/3 галы), Аляксандр Юрэвіч («Шахцёр», Салігорск; 9/0), Арцём Чалядзінскі («Металург», Запарожжа, Украіна; 7/0), Арцём Радзькоў (БАТЭ, Барысаў; 2/0), Сяргей Амелчанчук («Растоў», Растоў-на-Доне, Расія; 35/1), Ян Цігарэў («Металург», Запарожжа, Украіна; 4/0), Павел Пляхоўскі («Шахцёр», Салігорск; 2/0), Аляксей Панкавец («Харкаў», Украіна; 2/0).

Паўабаронцы: Уладзімір Карыцька («Чарнаморск», Адэса, Украіна; 24/2), Цімафей Калачоў («Растоў», Растоў-на-Доне, Расія; 21/2), Аляксандр Кульчы («Том», Томск, Расія; 62/5), Алег Страхановіч («Кайнас», Літва; 8/0), Дзяніс Коўба («Крылы Саветаў», Самара, Расія; 34/2), Аляксандр Глеб («Арсенал», Лондан, Англія; 29/4), Віталь Булыга («Том», Томск, Расія; 8/0).

Нападаючыя: Віталь Кутузаў («Парма», Італія; 33/10), Сяргей Карніленка («Днепр», Днепрапятроўск, Украіна; 16/7), Вячаслаў Глеб (МТЗ-РІПА, Мінск; 15/5), Геннадзь Білізюк (БАТЭ, Барысаў; 4/1), Раман Васілюк (Гомель; 18/7).
Ірына ПРЫМАК.

Вакол спорту У САЛЕЯ — СЫН

Днямі вядомы беларускі хакеіст Руслан Салеі у другі раз стаў бацькам. Яго жонка Баці нарадзіла сына. Хлопчык важаць 3 кілаграмы 725 грамаў і мае рост 53 сантыметры, а назваць яго вырашылі Аляксандрам. Нагадаю, што менавіта з-за цяжарнасці сваёй каняной абаронца клуба Нацыянальнай хакейнай лігі «Фларда Пэнтэрз» адмовіўся сёлетна ад запрашэння ў зборную Беларусі, каб дапамагчы ёй на чэмпіянаце свету ў Расіі. Па гэтай жа прычыне Салеі прапусьце ўжо не першы суветны форум: так было два гады таму, калі ў яго сям'і нарадзілася дачушка Алексіс.

Ірына АНАТАВА.

У сталічным Палацы дзяцей і моладзі прайшоў конкурс «Найлепшая шматдзетная сям'я Мінска 2007 года». Не, не так. З нагоды Міжнароднага Дня сям'і ў тэатральнай зале Палаца дзяцей і моладзі атрымаліся цэпілья, сяброўскія вярчоркі: шматдзетныя сем'і з усіх раёнаў горада — на сцэне і ў зале. Маленькіх гасцей не пакінулі без падарункаў, і яны ўчынлілі сапраўдны феерверк на сваіх глядацкіх месцах: падкідалі ўверх даўгавухіх зайцаў, рагатых аленяў і пушыстых сабак — цацачных, зразумела. Свята праходзіла шчыра, утульна, па-сямейнаму. Ды і якое ж тут спаборніцтва, калі кожная сям'я — найлепшая, хоць бы таму, што шматдзетная!

Калі краіна — вялікая сям'я, то сям'я... маленькая краіна! Пяць маленчкіх краін радалілі публіку сваёй знаходлівасцю, музыкальнасцю, танцавальнасцю ў пяці тухрах конкурсах, а таксама дзівіліся з гасцямі скарэтатамі сямейнага шчасця і ўласнай «сямейнай» мудрасцю. Калі б складаліся спойнічкі «сямейных» афарызмаў, туды абавязкова б увайшлі выслоўі нашых канкурсантаў: «Няма нічога больш цудоўнага, чым калі цябе акружае ўзвод дзяцей» (словы былога ваеннага), «Што не пад сілу зрабіць аднаму, здолее сям'я», «Чым больш дзяцей, тым прасцей іх выхоўваць: яны самі выхоўваюць адзін аднаго» і шмат чогό іншага.

Самай вялікай аказалася сям'я Халімончыкаў: у Наталлі і Сяргея пяцёрка дзяцей... і ўсе хлопцы, ды яшчэ і імён падобных — пачынаюцца з першай літары алфавіта — Арцём, Аляксандр, Антон і Аляксей (між іншым, блізныя), Арсеній — гэты двухгадовы кроха пакарыў усіх сваёй абаяльнасцю і непасрэднасцю (ён, дарчы, самы маленчкі ўдзельнік конкурсу). Мядоўска напоўнілі залу салодкасцю — у пераносным і... літаральным сэнсе: яны частавалі маленчкіх глядачоў пакучанкамі з мёдам, сабраным на ўласным пчальніку. Самыя творчыя — бацькі і дзеці Насановічы (яны, дарчы, і атрымалі званне найлепшай сталічнай шматдзетнай сям'і 2007 года). Ну, гэты і нядзіўна: муж і жонка скончылі Інстытут культуры (па прафесіі Жанна Насановіч — харэограф), а дзеткі займаюцца музыкой. Наогул сярод дзяцей са шматдзетных сям'яў можна праводзіць конкурс «Смаеа адоранае дзіця»: амаль усе яны — аматары спорту, граюць на музычных інструментах і пры гэтым яны частавалі маленчкіх глядачоў асацыяцый шматдзетных сям'яў, калі ў іх пара ў міні-ячурцы — маленчкі Лёша і Аня, чарнявая Анюта цудоўна глядзелася ў вобразе цыганкі) акампа-наваў на гітары старэйшы сын у сям'і — Саша.

Самыя прыгожыя і абаяльныя, актыўныя і паспяхоўныя — вядома ж, шматдзетныя мамы. Яны нас веселілі і натхнялі сваёй шчырасцю. На пытанне, хто прымуў рашэнне стварыць шматдзет-

Самыя малады ўдзельнікі конкурсу — 2-гадовы Арсеній ХАЛІМОНЧЫК.

НАЙЛЕПШАЯ СЯМ'Я — ШМАТДЗЕТНАЯ

А судзі хто?

Узначальвала журы старшыня камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінгарвыканкама Наталля Жамойціца, дапамагалі ёй у гэтай нялёгкай справе начальнік упраўлення сацыяльнай дапамогі таго ж камітэта — Наталля Расолька, дэпутат Палаты прадстаўнікоў, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па працы, сацыяльнай абароне, справах ветэранаў і інвалідаў — Ірына Аляксанавя. У гастронамічных эксперыментах удзельніцка дапамагала разбірацца Тамара Сярдэжко — дырэктар кафе «Планета зорак», якое размяшчаецца ў самам Палацы моладзі. Ацэньвала таленты шматдзетных сям'яў і Наталля Старыкава — загадчыца сектара культурна-асветніцкай працы ўпраўлення культуры Мінгарвыканкама. Разбавіў жаночы калектыў суддзяў галоўны Дзед марш краіны — заслужаны артыст Беларусі, кіраўнік тэатра пародзіі Уладзімір Радзівілаў.

Маленчкія краіны

Жы краіна не можа існаваць без пэўных атрыбуццяў дзяржаўнасці, так павінны і ў сям'і быць свае статут, герб, гімн — менавіта з дапамогай гэтага прадстаўляе сабе кожная маленчкая краіна. Гербам Халімончыкаў стаў мурашнік, Мядоўскай — дубовая бочка з мёдам і працавітая пчала, Бандаровічаў — кола (нездарма дзеці Уладзіміра і Марыі любяць катацца на веласіпедах) з пяццю аддзяленнямі, па адным на кожнага члена сям'і: тату, маму, Сашу, Лёшу і маленчкую прыночку Анюту. Лепш за ўсіх прадставіў сваю сям'ю 4-гадовы Паўлік Насановіч: на плакату была намалевана рука, а Паша тлумачыў, які палець, каму адпавядае: «Гэты палець — тата, гэты палець — мама, гэты палець — Леня, гэты палець — Міця, а гэты палець — я. Вось і ўся мая сям'я».

Мамін конкурс

Самыя прыгожыя і абаяльныя, актыўныя і паспяхоўныя — вядома ж, шматдзетныя мамы. Яны нас веселілі і натхнялі сваёй шчырасцю. На пытанне, хто прымуў рашэнне стварыць шматдзет-

ную сям'ю, Апа Мядоўска адказала з хітрай усмешкай: «Ну, пэўна ж, тата над гэтым больш працаваў!». Дарчы Іван Фьрандавіч, муж Алы Чаславойчы, працуе па цяжкім — машыністам матавоза ў метрапалітэне. «Наш тата перайшоў на начную працу пасля таго, як у нас з'явілася 4-е дзіця», — жартуе шчаслівая жонка і маці, Жанна Насановіч — маці трох сыноў — уразіла публіку прызнаннем, што марыць пра... дзячынчу! А Марыя Бандаровіч са сцэны прызналася мужу ў каханні!

Тата можа, тата можа...

...згатаваць кулінарны шэдэўр! Як ні дзіўна, для самых мужчынччых членаў сям'і прыгатавалі амуніцывалі таленты шматдзетных сям'яў і Наталля Старыкава — загадчыца сектара культурна-асветніцкай працы ўпраўлення культуры Мінгарвыканкама. Разбавіў жаночы калектыў суддзяў галоўны Дзед марш краіны — заслужаны артыст Беларусі, кіраўнік тэатра пародзіі Уладзімір Радзівілаў.

Маленчкія клаўнда

Для маленчкіх удзельніцкаў конкурсу таксама прыпаслі заданне: яны патацвалі за клоўндам, проста на сцэне пераапрацавалі ў прывезеныя ім яркія касцюмы, прыдумалі сабе цікавую назву і...дадалі балаў у сямейную скарбонку.

Хвіліна славы

У фінале кожная сям'я дэманстравала свае творчыя здольнасці: Халімончыкі інсцэнавалі Анюту. Лепш за ўсіх прадставіў сваю сям'ю 4-гадовы Паўлік Насановіч: на плакату была намалевана рука, а Паша тлумачыў, які палець, каму адпавядае: «Гэты палець — тата, гэты палець — мама, гэты палець — Леня, гэты палець — Міця, а гэты палець — я. Вось і ўся мая сям'я».

Самая відовішная пастаноўка атрымалася ў Насановічы: пад марш Мендэльсона на сцэну выйшлі бацькі. Удваіх яны выканалі танцам: дзюном парам танцоўраў (тата з мамай і іх пара ў міні-ячурцы — маленчкі Лёша і Аня, чарнявая Анюта цудоўна глядзелася ў вобразе цыганкі) акампа-наваў на гітары старэйшы сын у сям'і — Саша.

Ала МАЧАЛАВА.

на, здагадаліся, што было далей: Жанна Мікалаеўна па чарзе станцавала з усімі сынамі, нават з малодшым Паўлікам. Сваё выступленне Насановічы завяршылі спевамі пад гітары і...пачылі гармонік (на якім так ладна грае галава сям'і — Мікалай Леанідавіч).

Конкурс ёсць конкурс — ён прабуе падвядзення вынікаў і вызначэння пераможцаў. Шматдзетныя сям'і ў нашай краіне падтрымліваюць і заахваваюць, таму ніхто не пайшоў без падарунка.

Ірына Аляксанавя ад Мінскага гарадскога Савета жанчын уручыла прыз сям'і Бандаровічаў. Спецыяльны прыз ад упраўлення культуры Мінгарвыканкама атрымала сям'я Халімончыкаў — літаратура па курсу «Сталіцазнаўства», які трэі гады таму сталі выкладаць у мінскіх школах. Маленчкія Халімончыкі атрымалі прыз з рук Наталлі Старыкавай, якая таксама вырасла ў шматдзетнай сям'і. «Нас у матулі было пяцёрка», — расказала Наталля Мікалаеўна. Нікога не пакрыўдзіла кампанія «Baden», уручыўшы кожнаму членаў сям'і сертыфікат — можна будзе прысціць і атрымаць адну любую пару абутку, якая толькі спадабаецца.

Наталля Жамойціца абвясціла пераможцаў у намінацыях «Прадстаўленне сям'і» (лепшыя) і «Хвіліна славы» (зразумела, тут перамаглі Насановічы з іх насычанай музычна-танцавальна-песеннай пастаноўкай). TOP-3 размеркаваўся такім чынам: Насановічы, Мядоўскія, Халімончыкі — першае, другое і трэцяе месцы адпаведна. У іх утульныя дэкарацыі і DVD-прайгравальнік адпаведна. Астаннія вынікі агучыла Таццяна Краўчанка — старшыня Беларускай асацыяцыі шматдзетных бацькоў, член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па дэмаграфічнай бліспеціі і сацыяльнаму развіццю — яна ж уручыла сям'ям гэтыя прызы.

Як бы там ні было, але менавіта ў гэтым конкурсе насамрэч першыя і апошніх: усе яны малайцы, бо выхоўваюць цудоўных дзяцей, якія таксама мараць стварыць шматдзетныя сям'і. Вось 15-гадовы Лёша Насановіч, які вучыцца ў ліцэі пры БДУІР, грае на гітары і акардэоне, займаецца акадэмічнай грабляй, марыць быць банкірам і самае галоўнае...мець пяцёрка дзяцей!
Ала МАЧАЛАВА.

ЛЮСТЭРКА 3

БЕЛАРУСЬ У ПОШУКАХ НАФТЫ ў Іране і Азербайджане

5 мая ўлады Ірана адобрылі прадстаўленні ВА «Беларуснафта» генеральны план распрацоўкі нафтавага радовішча Джофейр, якое знаходзіцца непадалёк ад іракскай мяжы. Адначасова, як паведамляюць у «Беларуснафце», ідзе працэс перамоў з Азербайджанам аб магчымым удзеле беларускага боку ў здабычы сырой нафты на тэрыторыі гэтай краіны.

Пасля адарбэння генеральнага плана распрацоўкі іранскага радовішча Джофейр павінны быць знойдзены інвестары будучых работ і заключаны кантракт аб распрацоўцы радовішча. Афіцыйнай інфармацыі ад іранскіх ці беларускіх уладаў адносна таго, у якой стадыі знаходзіцца гэты працэс, пакуль няма.

Што датычыцца магчымага ўдзелу Беларусі ў здабычы нафты ў Азербайджане, то ў «Беларуснафце» паведамляюць, што беларускаму боку прапанавана прыняць удзел у работах на радовішчах, якія ўжо распрацоўваюцца. Зараз ідзе працэс перамоў па гэтым пытанню.

Каментуючы ў гутарцы з карэспандэнтам «Звязды» супрацоўніцтва Беларусі з Іранам у нафтавай сферы, старшыня Камісіі па прамысловасці, паліўна-энергетычнаму комплексу, транспарту, сувязі і прадпрыемстваў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Анатоль ПАУЛОВІЧ заявіў, што «сёння Іран валодае велізарнымі запасамі вуглевадароднай сыравіны. І Беларусь зацікаўлена ў тым, каб з Іранам у нас у гэтым накірунку атрымалася сумесная праца, накіраваная на паліпашэнне сітуацыі ў эканаміках дзюх краін».

Пры гэтым Анатоль Паўловіч не стаў рабіць пранозу адносна таго, па якой схеме Беларусь можа атрымаць дывідэнды ад удзелу ў распрацоўцы радовішча ў Іране (ці збіраецца беларускі бок прадаваць здабытую нафту ў самім Іране і на атрыманых сродкі набываць сырую нафту на геаграфічна больш блізкіх рынках, альбо мяржуча па існаму шляху). Паводле слоў супрацоўцы, вызначэннем такой схемы будуць займацца спе-

ЧАТЫРОХПАКАЁВУ КВАТЭРУ ў ПАДАРУНАК АТРЫМАЛА ў ДЗЕНЬ СЯМ'І ШМАТДЗЕТНАЯ СЯМ'Я ГУШЧЫНЫХ З САЛІГОРСКА

Новую чатырохпакаёвую кватэру ў падарунак атрымала шматдзетная сям'я Гушчын з Салігорска. У Дзень сям'і шанавалі і віншавалі з наваслелым сямейным парам, у якой у сакавіку гэтага года нарадзіліся трэйняты — два хлопчыкі і дзючынка.

Як расказалі ў аддзеле ідэалагічнай работы Салігорскага райвыканкама, жыллёвую праблему маладой сям'і па даручэнню кіраўніцтва Мінаблвыканкама вырашыла ВА «Беларускаліт», дзе працуе бацька Анатоль Гушчын. Свае падарункі на наваслеле падрыхтавалі раённы выканаўчы камітэт і ААТ «Салігорскрамбуд», у якім да нараджэння траіятнай працавала 23-гадовая мама Аксана.

Паводле слоў спецыялістаў, шматдзетная сям'я Гушчынных акружана ў Салігорскім раёне ўсебаковым клопатам і ўвагай. Разам з прадурдзенай дзяржаўнай падтрымкай аказваецца разнастайная адрачная дапамога. Напрыклад, упраўленне сацыяльнай абароны для догляду немаўляты бясплатна прадаставіла маладой маме няньку, інфармавалі ў аддзеле.

Таццяна ШАБЛЫКА, БЕЛТА.

БОЛЬШ ЗА ТЫСЯЧУ НЯДБАЙНЫХ БАЦКОЎ — У ВЫШУКУ

Як адзначаюць у Міністэрстве ўнутраных спраў Беларусі, пасля ўступлення ў сілу Дэкрэта Прэзідэнта №18 «Аб дадатковых мерах па дзяржаўнай абароне дзяцей і няўдалых сям'ях» некаторыя бацькі, якія раней ухіляліся ад кампенсатый расходаў на ўтрыманне дзяцей, пераасэнсавалі свой лад жыцця: яны сталі хадзіць на працу, займаюцца добраўпарадкаваннем свайго жылля і жадаюць вярнуць свае бацькоўскія прызы.

Праўда, хапае і такіх нядбайных грамадзян, якія па-ранейшаму не хочуць добраахвотна кампенсавать дзяржавае расходы, больш за тое — яны стараюцца пазбегнуць любых кантактаў з праваахоўнымі органамі. Так, паводле даных упраўлення інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС, сёлетна ў адноснах да 2,1 тысячы такіх грамадзян, месцазнаходжанне якіх не ўстаноўлена, тэрытарыяльнымі органамі ўнутраных спраў накіравана інфармацыя ў суды. Між іншым, з іх больш за тысячу аб'яўлены ў вышук. Для апошніх, мяржуче, нільшым будзе нагадаць, што ўлічэнне ад лўкі на працу, якое складале 10 і больш працоўных дзён на працягу 3 месяцаў, або скарышчэ, заняжэнне памераў зарплаты, што пацягнула за сабой невыкананне ці няпоўнае выкананне штомеснага абавязку па кампенсатый расходаў на ўтрыманне дзяцей з'яўляецца крымінальным злачынствам і караецца пазбавленнем волі на тэрмін да 2 гадоў. Дарчы, сёлетна тэрытарыяльнымі органамі ўнутраных спраў пастаўлена на прафілактычны ўлік больш за 10 тысяч чалавек, якія пазбаўлены бацькоўскай правай і абавязаны кампенсавать расходы дзяржаве за выхаванне сваіх дзяцей. Калі паловы з іх працягваюць пачынаць накіраваную органамі дзяржслужбы занятасці на прадпрыемствы і арганізацыі розных формаў уласнасці.

Гэта датычыцца і супрацоўніцтва з Азербайджанам. «Спецыялісты падлічачы, што больш выгадна эканамічна...»

Анатоль Паўловіч адзначыў таксама, што ён не лічыць, што пошукі беларускім кіраўніцтвам альтэрнатыўных расійскаму рынку пастаўкі вуглевадароднай сыравіны маюць на мэце палітычную даманстрацыю расійскаму боку здольнасці абвясціся (хоць бы часткова) без расійскіх паставак. «Я не бачу ніякага палітычнага падтэксту. Расійскі бок неаднаразова падкрэсліваў рынаквы характар эканамічных адносін». І сёння як Расія шукае розныя варыянты продажу сваёй нафты і дастаўкі яе спажываць, так і беларускі бок глядзіць, якім чынам вырашаць сітуацыю, што склалася на нафтавым рынку нашай краіны».

У бліжэйшай будучыні беларускія нефтэпрацоўчыя заводы павінны быць мадэрнізаваныя з мэтай павялічыць глыбіню перапрацоўкі нафты. Да 2010 года плануецца гэты паказчык дзавесці да 92 працэнтаў. Сёння ж глыбіня перапрацоўкі складае менш за 80 працэнтаў. Аднак у сувязі з сёлётным змяненнем умоў пастаўкі расійскай нафты на беларускія НПЗ і наступным пагаршэннем эканамічнага стану прадпрыемстваў могуць узнікнуць праблемы са знаходжаннем НПЗ сродкаў на мадэрнізацыю. Ці выгадна НПЗ прыцягваць для мадэрнізацыі расійскія інвестыцыі? На думку Анатоль Паўловіча, беларускаму боку «выгадна прыцягненне любых інвестыцый. Расійскіх у тым ліку. Але трэба глядзець на умовы, на якіх яны даюцца».

Пры гэтым суразмоўца дадаў, што сёння «Расія знаходзіцца не на апошнім месцы па інвестыцыйных фінансавых сродкаў у эканоміку Беларусі... І расійскі капітал таксама ўдзельнічае ў пераабрабаванні нашых НПЗ».

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.

Тэндэнцыі «ПІРАТЫ» РАСПЕРАЗАЛІСЯ

Парушальнікі аўтарскіх правоў крадуць нават лагатыпы айчынных мьсакамітатаў

Ахвотнікаў да чужой інтэлектуальнай уласнасці ў нашай краіне халапа заўсёды. Але, калі раней ахвярамі гэтак званых «піратаў» былі замежныя ўладальнікі суветнавадомых брэндаў і «зоркі» расійскія эстрады, то апошнім часам ужо крадуць і лагатыпы айчынных вытворцаў.

Як паведаміў начальнік упраўлення па барацьбе з эканамічнымі злачынствамі (УБЭЗ) Міністэрства ўнутраных спраў Віктар Ермакоў, не так даўно міліцыянеры выявілі на рынках дзесяткі тон фальсіфікаванай мясной прадукцыі. Мясныя вырабы, на якія сышоў тэрмін прыгоднасці, прывозілі з Польшчы, наклеівалі лагатыпы беларускіх вытворцаў і прадавалі на нашых рынках. Барацьбітамі з эканамічным злачынствам таксама спінены цэлы шэраг спробаў збыту фальсіфікаваных алкагольных і тытульных вырабаў, фармацэўтычных, парфумернай прадукцыі і, вядома ж, «пірацкіх» аўдыё- і відэакасетаў і кампакт-дыскаў. Напрыклад, сёлетна ў аднаго сталічнага прадпрыемальніка была канфіскавана цэлая партыя — 30 тысяч адзінак — кантрафактных кампакт-дыскаў. Гэты «пірат», між іншым, гандляваў кантрафактам і ў розніцу (меў 3 адпаведных пунктаў), і оптам. Паводле звестак супрацоўнікаў МУС, большасць «пірацкай» аўдыё- і відэапрадукцыі завозіцца ў Беларусь з Расіі і Украіны. У нашых суветдзій існуюць цэлыя падпольныя «фабрыкі кантрафакту». Аб тым, што гэты незаконны бізнес у нашых суветдзій набыў вялізны размах, яскрава сведчыць аб'ём «інвестыцый» у яго Кошт адной «лініі» па штампаванні кампакт-дыскаў з фанэраграмнамі шліфераў складае каля 2 мільёнаў долараў. Аднак на працягу 6 месяцаў усе выдаткі акупляюцца і «фабрыкі» кантрафакту пачынае прыносіць вылізаны прыбыткі. Расійскія «піраты» спрабуюць навадніць сваёй прадукцыяй нават заходнееўрапейскія краіны. Праваахоўныя органы Беларусі, у прыватнасці, перакрылі канал пастаўкі пірацкіх кампакт-дыскаў у Германію. Больш за 40 тысяч кантрафактных дыскаў з запісамі расійскіх шліфераў ужо чакалі на беларускай пераваляначай базе адпраўкі ў ФРГ.

Ігар ГРЫШЫН.

У «саматужнікаў» канфіскавана фальшывак на Вr34 мільёны

Больш за 34 мільёны падробных рублёў канфіскавана праваахоўнікамі ў фальшываманетчыкаў, якія планавалі збыць партыю «самаробак» на тэрыторыі Віцебскай вобласці.

Як паведамілі карэспандэнты «Звязды» па ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС, супрацоўнікам міліцыі дзвалюся правесці влітку і карпальную працу, каб выйсці і атрымаць асабу, якія «штампавалі» падробкі наміналам у 20 тысяч беларускіх рублёў.

Першыя гэтыя «ластаўкі» з'явіліся яшчэ ў лютым сакавіку, калі ў Салігорску было зарэгістравана 4 выпадкі збыту падобных банкіот і канфіскавана 6 такіх купюр. У тым жа сакавіку на тэрыторыі Мінска і Мінскай вобласці таксама было зафіскавана некалькі фактаў збыту 20-тысячных фальшывак. Прычым, паводле заключэння экспертаў Дзяржаўнага экспертна-крывіналістычнага цэнтру МУС Беларусі, усё гэтыя банкіоты, верагодна, мелі адну крыніцу выробу.

У ходзе расследавання праваахоўнікам разам з работнікамі гандлёвых прадпрыемстваў удалося

скласці фотаробат асабу, якая падрабавалася ў збыцц несапраўдных грошай. І удалося расшукаць ёй аказавыя непрацоўчы жыхар Дзяржынскага раёна, які аднак разам з іншымі падарознымі не спяшаюцца даваць шчырыя паказанні, а, наадварот, доўгі час спрабаваў заблытаць следства.

Тым не менш, далейшая праца праваахоўнікаў дала плён: у Любін супрацоўнікі падраздзяленняў па барацьбе з эканамічным злачынствам УУС Мінскага аблвыканкама, Любанскага і Дзяржынскага РАУС затрымалі мікраўтобус «Форд», які кіраваў мясцовы жыхар. Ён, а таксама яшчэ двое непрацоўчых, што знаходзіліся ў аўто, былі раней судзімымі. У салоне мікраўтобуса было знойдзена і канфіскавана 1703 фальшывыя грошавыя купюры наміналам 20 тысяч рублёў, расходных матэрыялы да фотанпрінтэра і банкі з чарніламі. Крыху пазней быў затрыманы і 28-гадовы праграміст аднаго з прадпрыемстваў Любаншчыны, а па месцы жыхарства падарозных канфіскаваны два сістэмныя блокі, прінтэр, сканер і дыскеты.

Ігар ГРЫШЫН.

Да паведамлення пра фальшывыя грошы варта дадаць гэты фотаздымак: на ім вы бачыце маску, якую ўспраўляюць выкарыстоўваючы, каб жорстка караць фальшываманетчыкаў. Кажучы, праз трубку ў рот зноўна ўнікаюць той метал, які выкарыстоўваўся для крымінальных зліткаў (маска захоўваецца ў Навіцкім музеі). Як бачыце, нашы дэлегія прадці да эластэчна-фальшываманетчыкаў ставіліся вельмі адназначна.</

Конкурс прыпевак «Гаспадар у перагары для сям'і — не гаспадар»

Не ведаю як вы, паважаныя чытачы, а я піць кінула. Па-першае, пры дзеях — бо сорамна. Па-другое, да п'янага стану, — бо брыдка. Ды ўвогуле, апошнім часам ніякага задавальнення ад гэтай справы не атрымліваю: то раздражненне ахінае, то ў сон цягну, то нуда ад таго, што час дарэмна згублены. А якая радасць, калі радасці ад гэтага ніякай?

Муж, канешне, крышку хвалюецца, баіцца, як бы такая стрыманасць не распаўсюдзілася на іншыя сферы сямейнага жыцця. Ну, мужчыны, яны увогуле часцей за нас, жанчын, чаго-небудзь баіцца. Памятаю, і бацька мой, калі я на першае ў сваім жыцці спатканне пайшла, нерваваўся куды больш за мац: усе тры гадзіны хадзіў з кута ў кут.

Я гэта да чаго? Думаю, справа ўся ў прыпеўках. Гэта яны, магчыма, выклікалі ў мяне ўсё больш устойліваю брыдкасць да алкаголемязьчальнай вадкасці. Здагядку гэту трэба яшчэ на кімсьці праверыць. Можна, прапанаваць «звяздоўскай» прыпеўкі ў ЛПП у якасці выпрабавальнага сродку артэрапіі? А потым, калі эфектыўнасць пацвердзіцца, запатэнтаваць новую метадку лячэння алкагольнай залежнасці «Ад Звязды!»

Пра тое ж і Мікалай Гарбачоў з вёскі Сінягорская, што ў Сяненскім раёне, у сваім лісце піша: «Паважаныя творцы газеты «Звязда», добры дзень!

Ваш конкурс на «п'яную» тэму, вядома ж, нясе значную карысць для чытача. Некалкі сваіх радкоў пра жыццё вясцоўцаў рашыў дабраць вам, бо праблем па гэтай тэме ў вёсках, на жаль, зашмат. Яна («вясцялуха») ставіць у нас падвожкі ва ўсіх выпадках жыцця і самае страшнае — прыводзіць да трагедыі. Не думаю, што радыкі ўдзельнікі-чытачоў гэтага конкурсу застануць незаўважанымі. Жадаю гэтай рубрыцы актыўнага жыцця, а творчыму калектыву рэдакцыі, роўна як і я чытачам, спасяку, удачы і здароўя».

Вядучая рубрыкі Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА.

Мікалай ГАРБАЧОЎ

Няхай рэдка, але ж людзі Не за той бяруцца зук, Калі штодня «гарачы» грудзі Ад «максімкаў» ды «крушу».

Скідаль, Жабінку... і Кубу Сталі людзі «паважачы»: Трыццаць дзве паўнітры з пуда, Чыркнеш — будзе пальяхці!

Даканалі ў нас рэформы, Каб хутчэй яны спынілі! Вёска п'е даўно звыш «нормы», Працаваць — няма калі!

У СВК усё празрыста: Шлях да працы — маладым, Старшыня, спецыялісты, Зранку п'яныя ў «дым».

Мой сусед ў п'яным угары Перабытву сваю пару. А назаўтра новай «пары» Запаліла жонка «фары»!

Ясь не любіць «кока-колу», Не шануе і сітро, Дзень за днём усё болей кволы — Ад віна баіць нутро.

Цяжкі лёс сустраўся Янку І ў яго ўчупіўся: Пахмяніўся Янка зранку, Да паўдня — напіўся!

Сумна бацьчы, як жанчыны «Глытніцкі» любяць без прычыны, Чацкім такія маці Застаюцца без дзіцяці.

Не жадаіце лёгкай пары, Калі ўжо «кульню» пад пар: Гаспадар у перагары Для сям'і — не гаспадар.

Ах, нялёгка дарога, Калі піць заўжыў і многа — Смерць кідаеца ўздагон, Учупішы спірт і самагон.

На «Максімку», што з замежка, Быў шалёны апетыт, А «Максімка» печань рэжа, Выклікае гепатыт!

Паўтараюць дзеткі хорам, Учупе — сарца забаліць: — Тама, будзе табе сорам, Як зусім не кінеш піра!

Плечы ў сажань, сам здароў, Ростам роўны дубу, А сям'я, лічы, без дроў, Не напаліш грубу, Дзеткі плачэ, як і жонка, — Вінавата самагонка.

Далёкае—блізкае

— У людзей вельмі старажытнае ўяўленне аб рабоце сяржытнавядучага аптэкара, ды і сучасных таксама, — значнае заадачыца музейнай экспазіцыі Вікторыя Ткачова і пранале пацярспібу «лікбеза» з экскурса ў канец XVII стагддзя.

Сваю аптэку гродзенскія іезуіты адчынілі ў 1687 годзе. Спачатку яна знаходзілася ў іншым памяшканні непадалёк ад цяперашняга, яе паслугамі карысталіся вучні і выкладчыкі калегіума (іезуіцкай школы). А ў 1709 годзе спецыяльна для аптэкі быў узведзены аднапавярховы будынак з выходам на Рыначную плошчу, дзе маглі абслугоўвацца ўсе ахвотныя. У 1763 годзе надбудавалі другі паверх. Паводле архіўных

дакументаў, тагачасныя інтэр'еры ўпрыгожваліся вітражамі, камянінамі, інкруставанай мэбляй, сцены і столі былі размаляваныя фрэскамі, падлога выкладзеная мармурам і паркетам. Пасля забароны ордэна іезуітаў у 1773 годзе аптэку перадалі створанай у Гродне медыцынскай акадэміі, якая, дарчы, была першай вышэйшай навучальнай устаномай на тэрыторыі Бе-

Размешчаная ў гістарычным цэнтры горада над Нёманам, на плошчы Савецкай, 4-я аптэка навукова-вытворчага кааператыва «Біятэст» вельмі арганічна спалучае сучасныя дагэяненні фармацэўтычнай думкі і сакрэты першых фармацэўтаў — алхімікаў. Тут, у старэйшай аптэцы Беларусі, можна не толькі набыць разнастайныя лекавыя сродкі, але і азнаёміцца з развіццём медыцынскіх і фармацэўтычных ведаў у нашай краіне. У экспазіцыі адзінага беларускага музея фармацэўтычнай справы прадставлены больш за 400 экспанатаў, а ў цэлым музейны фонд налічвае каля тысячы адзінак і пастаянна папаўняецца.

СТУПКА З ПЕСЦІКАМ І ЧУЧАЛА КРАКАДЗІЛА

У Гродне дзейнічае адзіная ў Беларусі аптэка-музей

асобы. Ян Адамовіч займаўся даследаваннем лекавых раслін і друскенікаўскіх мінеральных водаў. Казімір Стэфановіч стварыў на базе аптэкі аддзяленне Чырвонага крыжа. Эдвард Стэмннеўскі за свае выдатныя заслугі перад горадам у 1922—1927 гадах абіраўся прэзідэнтам Гродна...

У савецкія часы аптэку, зразумела, нацыяналізавалі. У сваім гістарычным будынку, які ўваходзіў у ансамбль гродзенскага іезуіцкага манастыра XVIII стагоддзя, яна амаль бесперапынна праіснавала да 1950 года, пасля чаго яе пачалі выкарыстоўваць як аптэчны склад, а пазней — салон мэблі. Аптэчнае абсталяванне і старадаўняя мэбля былі незваротна страчаныя.

Сваё другое нараджэнне аптэка атрымала дзякуючы навукова-вытворчаму кааператыву «Біятэст», які ўзяў у арэнду і аднавіў частку яе памяшканняў. І не проста дзеля камерцыйнай выгады, а каб яшчэ і арганізаваць музей аптэчнай справы.

Вікторыя Ткачова знаёміць нас з музейнай экспазіцыяй. Некаторыя прадметы трапілі сюды пасля археалагічных раскопак (у тым ліку і тутэйшых, знойдзеныя падчас рэканструкцыі Савецкай плошчы), аднак пераважная частка рэліквій не прыносіліся і не дорыцца, а купляцца ў калекцыянераў і не толькі ў іх.

— Напрыклад, у адной бабуні мы купілі вось гэту аптэчную пасудзіну для захоўвання цвёрдых і сыпучых лекавых формаў, — расказвае Вікторыя Ткачова. — Яна была зроблена ў Гродне ў канцы XVIII стагоддзя на мануфактурах Антонія Тызенгаўза, у барочным стылі. Часцей за ўсё такія пасудзіны — цыліндрычнай формы, але бываюць падобныя і на званы, вазы, амфары, а камусці нагадваюць і спартыўныя кубкі. І увогуле многае з таго, што знаходзілася ў старажытнай ап-

тэцы, можна назваць сапраўднымі творамі мастацтва. У гэтым пераконваецца, гледзячы на вітрыны, дзе выстаўлены разнастайны посуд з аптэкі Гродна. Пінскі і іншыя беларускія гарадоў — слоічкі, шклянкі, бутэлекі і іншае, прычым, што цікава, з лекамі. А якое багацце формаў! Такое уражанне, што ў кожнага аптэкара была свая, фірменная тара.

— І не толькі яна, — удакладняе Вікторыя Ткачова. — У аптэчку выраблялі не толькі лекавыя сродкі, але і парфумерыю, прысыпкі, пудры, масла, кандытарскую прадукцыю — пернікі, шакалад, карамель, пірожныя, цукеркі, сіропы, ліманады... Васковыя свечкі адлівалі, яды ад насякомых выраблялі. Нават вось гэтая папяроявая прадукцыя (рэцэпты, бланкі, зыкеткі) не закавалася ў друкарні, а рабілася ў кожнай аптэцы свая на маленькім станочку. Такая была шматпрофільная вытворчасць і, зразумела, з фірменным «пачыркам» аптэкара.

Музейная экспазіцыя, само сабой, не магла абсыціся без неад'емнага атрыбуту кожнага фармацэўта — ступкі з песцікам (XVIII стагоддзе), якімі пераціралі раслінную і жывёльную сыравіну, мінералы і рабілі эмульсіі, парашы, мазі. І, канешне, ёсць мікра-скоп (сярэдзіна XIX стагоддзя), паколькі тагачасныя аптэкары былі магістрамі фармацыі, мелі вучоную ступень і займаліся не толькі практыкай, але і рознымі даследаваннямі.

Працягваем наш экскурс у мінулае аптэкарскай справы. Вось антыкварная шафа з навуковай бібліятэкай — кнігамі, газетамі і часопісамі па фармацэўтыцы і медыцыне. А гэта — чамаданчыкі і футляры для інструментаў, грэлкі, вуткі... Маюцца нават старадаўнія гарчычнікі, сабраны, але яшчэ не прадставлены калекцыі фатаграфій і аптэчнай рэкламы пачатку мінулага стагоддзя.

Але і гэта яшчэ не ўсё. У музейнай зале прадставлены мастацкія пано з засушаных траў і кветак Прынёманскага краю — гэта ўласнааручныя гербарыі Элізы Ажашка. А побач размешчаны фрагмент каторыя — зэлькавай лабараторыі, якую разам са звычайнай мела іезуіцкай аптэкай тут рыхталіся так званыя галёнавыя лекі. Значная іх частка ўяўляла сабой алеі, смолы, эсэнцыі, сокі, якія вырабляліся з расліннай сыравіны. Большую частку прэпаратую атрымлівалі шляхам даграву раслін, змешчаных у напоўненую вадой рэторты, і зборам прадуктаў дыстыляцыі. У каторых знаходзіліся печ з плітой для варкі, каструлі для адвару, мензурны, колбы, ступкі, млынкі, вагі, бязмены, інструментарый для рэзкі сыравіны і іншыя прадметы. Тэя ж вагі і бязмены, дарчы, нягледзячы на свой паважаны ўзрост, і сёння ў нармальным рабочым стане.

Зусім не выпадкова знаходзіцца ў зэлькавай лабараторыі і чучалы кракадзіла з Конга, яшчаркі з паўднёва-ўсходняй Азіі і глушца з Прынёманья (апошняе — мушкетёр, або каля васьмідзесяці гадоў). Звычайны прыгожы арганізм інтэр'еры экзатычных рэчамі цягнецца яшчэ з часоў сярэднявечча, калі ў лабараторыях алхімікаў прысутнічалі чучалы кракадзілаў, яшчарак, рыбаў-пілы былі магістрамі фармацыі, мелі вучоную ступень і займаліся не толькі практыкай, але і рознымі даследаваннямі.

Працягваем наш экскурс у мінулае аптэкарскай справы. Вось антыкварная шафа з навуковай бібліятэкай — кнігамі, газетамі і часопісамі па фармацэўтыцы і медыцыне. А гэта — чамаданчыкі і футляры для інструментаў, грэлкі, вуткі... Маюцца нават старадаўнія гарчычнікі, сабраны, але яшчэ не прадставлены калекцыі фатаграфій і аптэчнай рэкламы пачатку мінулага стагоддзя.

Працягваем наш экскурс у мінулае аптэкарскай справы. Вось антыкварная шафа з навуковай бібліятэкай — кнігамі, газетамі і часопісамі па фармацэўтыцы і медыцыне. А гэта — чамаданчыкі і футляры для інструментаў, грэлкі, вуткі... Маюцца нават старадаўнія гарчычнікі, сабраны, але яшчэ не прадставлены калекцыі фатаграфій і аптэчнай рэкламы пачатку мінулага стагоддзя.

Застаецца дадаць, што гаспадары аптэкі-музея працуюць у лепшых традыцыях дабрачыннасці сваіх папярэднікаў-фармацэўтаў. З вільнізнымі затратамі на рамонт памяшкання, выраб стылізаванай пад даўніну аптэчнай мэблі, набыццё музейных экспанатаў. І з чыста сімвалічнай платой за экскурсію.

Барыс ПРАКОПЧЫК. Фота Яраслава ВАНЮКЕВІЧА.

Сёння

Table with weather forecasts for various cities: Сонца, Усход, Запад, Даўжыня дня, Імяніны, Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

Надвор'е на заўтра

...у суседзях

Table with weather forecasts for neighboring cities: Варшава, Мінск, Вільнюс, Рига, Кіеў, С-Пецярбург.

17 мая

1562 год — 445 гадоў таму Васіль Ціцінскі, беларускі гуманіст, пісьменнік і кнігаздавец надрукаваў у Нясвіжы два творы Сымона Буднага — «Катэхізіс» і «Апраўданне грэшнага чалавека перад Богам» — першыя на Беларусі выданні на старабеларускай мове. У іх аўтар растлумачыў не толькі рэлігійныя дагматы, але выказаў і сваё разуменне розных пытанняў сацыяльнага і грамадска-палітычнага жыцця.

1918 год — у Сібіры паўстаў чэхаславацкі корпус; пачатак грамадзянскай вайны ў Савецкай Расіі. «Падумай, як цяжка змяніць сябе самога, і ты зразумееш, наколькі нікчэмныя твае спробы змяніць іншых». Вальтэр (1694—1778), французскі пісьменнік і філосаф-асветнік.

Зарплата ў пятніцу — удар па печані.

Ёсць яшчэ адна рэч, на якую можна глядзець бяскожна: як табе выдаюць грошы.

Музы любяць МЛАСКУ

Фестываль «Музы Нясвіжа» сёлета ўпершыню збірае на музычную асамблею выканаўцаў на драўляных духавых інструментах. Тое, што мы не ведаем пра гэтыя інструменты, раскажэ навукоўцы, а клас ігры прадэманструе адзін з ансамбляў Нацыянальнага канцэртнага аркестра Беларусі, у якім нарадзілася ідэя гэтага фестывялю.

37 па 19 мая сталіца беларускай камернай музыкі (менавіта адтуль пачаў па краіне шлях асабліва фестывальны рух) будзе прымаць гасцей. Правіць бел сёлета будзе беларуская музычная класіка XX стагоддзя: прагучаць творы Льва Абеліевіча, Мікалая Алапава, Анатолія Багатырова, Яўгена Глебава, Дзмітрыя Смольскага і Мікалая Чуркіна. Беларускае сярэднявечча зноўдзе прытулак у старажытныя сцены падчас праграмы «Музычны гадзіннік Нясвіжскай ратушы».

Ларыса ЦІМОШЫК.

Людзі ў масках

Не трэба быць злодзеям, каб закрыць твар маскай і накіравацца ў Нацыянальны мастацкі музей Беларусі. 19 мая ўвечары там будзе чакаць усіх, таму што панецца акцыя «Пад маскай ночы».

Яе ўдзельнікам можна стаць кожнаму, каму цікава хадзіць у музей не толькі ў вызначаныя раскладам гадзіны. Наш галоўны музей гатовы адчыніць дзверы нават ноччу — такім чынам ён далучаецца да шырокага святкавання Дня музеяў у свеце. Сёлета а восьмай гадзіне вечара і да апоўначы Нацыянальны мастацкі музей ладзіць карнавал. І ўсё дзеля таго, каб паказаць, што сучасны музей можа быць розным — жывым, здоўным мяняць аблічча і нават быць загадкавым. Таму, хто апране маску, зробленую сваімі рукамі, абцягану бясплатны білет. Лепшая маска карнавала атрымае спецыяльны падарунак з рук дырэктара музея Уладзіміра Пракапчука.

Карнавал абдае быць гучным. У фэе будзе гучаць джэз ад «Chiefs band», нібыта рыхтуючы прысутных да выставы ў жанры ню — «Чары ночы» ад Сяргея Цімохава. У новым корпусе тым часам развенецца папулярныя дэ-дзій Pasha Pioneer». Праз ней яго зменіць прадстаўнікі школы баявых мастацтваў «Тайпін». Самыя стойкія дачкаюцца адкрыцця выставы масак фантастычных персанажаў.

Калі ўсе маскі будзе скінутыя, музей будзе падлічвае рэзальныя вынікі акцыі. Яны, напэўна, станоўчыя, калі акцыя прыводзіцца трэці раз. Дзяржаўны музей гісторыі тэатральнай і музычнай культуры адчыняе свае дзверы ў рамках міжнароднай акцыі чачвэрты раз. Сёлета акрамя экспазіцыі наведвальнікі могуць стаць сведкамі цікавых музычных імпрэзаў. А 19-й гадзіне цудоўныя гукі «Чароўнай флейты» Моцарта пратывожаць залу. Калаж оперы падрыхтавалі студэнты Беларускай акадэміі музыкі, удзельнікі міжнароднага праекта «Малыдзія галасы». Праз паўтары гадзіны панецца канцэрт старадаўняй музыкі ў выкананні «Мінскіх камерных салістаў».

Ларыса ЦІМОШЫК.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛЬНИК: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь. РЕГІСТРАЦЫЙНЫ НУМЕР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ПАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛІЦ, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЎЛКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЧЭНКА. НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а. ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287-19-19; аддзелаў: лісьмаў — 287-18-64, падлікі і рас-паўсюджванне — 287-18-51, юрыдычная — 287-19-68, сакратарыята — 292-05-82.

адказных за выпуск дадатку: «Чырвоная змена» — 292-44-12; «Мясцовае самакіраванне» — 292-21-03, уласных карэспандэнтаў: у Брасце: 20-37-98, Віцебску: 24-31-92, Гродне: 43-25-29, Гомелі: 74-13-92, Баранавічах: 7-26-02, Магілёве: 32-74-31; бухгалтэры: 292-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах тэл./факс: 287-17-79, e-mail: reklama@zvzyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292-04-52. hml: www.zvzyazda.by E-mail: info@zvzyazda.minsk.by Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не з'яўдаюцца супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя пакаідае за сабой права не ўступаць у перапіску з